

Lakialoite 8

Ala-Nissilä ym.: Lakialoite laiksi tuloverolain 149 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan, että lakia tuloverolain muuttamisesta muutetaan yhtymien osalta siten, että sopeutumisvähennykseen oikeuttavien, maatalouteen kohdistuvien pitkäaikaisten velkojen vähimmäismäärä 280 000 mk vuoden 1993 lopussa olisi yhtymä- eikä osakaskohtainen.

Tämän lisäksi myös vähennykseen oikeutetun verovelvollisen jakamattomalla kuolinpesällä, joka jatkaa maatalouden harjoittamista, tulisi olla oikeus samansuuruiseen vähennykseen kuin vainajalla itsellään olisi ollut.

PERUSTELUT

Vuodesta 1993 alkaen verotusyhtymän varat on jaettu verotettavaksi osakkaiden varoina niiden osuuksien mukaan, joita heillä on yhtymän varoihin. Sama koskee verotusyhtymän velkoja ja niistä maksettavia korkoja. Varsinaisia yhtymältä verotettavia varoja sen paremmin kuin vähennettäviä korkojakaan ei siis enää ole. Näin ollen yhtymän maatalouteen saattaa kohdistua huomattaviakin velkamääriä, mutta yhdelläkään yhtymän osakkaalla yksinään tai yhdessä puolisonsa kanssa sopeutumisvähennykseen oikeuttava vähimmäisvelkamäärä 280 000 mk ei lopu.

Jotta yhtymämuodossa tapahtuva maatalouden harjoittaminen ei olisi verotuksellisesti epäedullisempaa kuin luonnollisten henkilöiden kohdalla, verotusyhtymässä sopeutumisvähennyksen velkaraja tulisi määrätä yhtymäkohtaisesti.

Maatalouden investointivarauslain (30.12.1982/1103) mukaan maatalouden harjoittamisen lopettaneen verovelvollisen käyttämättömät investointivaukset luetaan sen verovuoden ve-

ronalaiseksi tuloksi, jona hänen todetaan lopettaneen maatalouden harjoittamisen. Varausta ei kuitenkaan lueta tuloksi verovelvollisen kuoleman johdosta, jos hänen jakamaton kuolinpesänsä jatkaa maatalouden harjoittamista. Samaa menettelyä noudatetaan maatalouden tasausvarauksen suhteen (MVL 10 a §, 24.8.1990/718).

Sopeutumisvähennystä koskevassa lainkohdassa ei vastaavaa mainintaa ole. Tämän johdosta verovelvollisen maataloutta jatkava kuolinpesä menettää oikeuden sopeutumisvähennykseen, joka verovelvolliselle olisi kuulunut, jos hän olisi elänyt. Kuolinpesä ei kuitenkaan menetä tasausvarauksen suomaan etua. Sopeutumisvähennystä koskevaan lainkohtaan on verotuksen yhtenäistämiseksi lisättävä maininta, jonka mukaan sopeutumisvähennykseen on oikeutettu verovelvollisen kuolinpesä, mikäli se jatkaa maatalouden harjoittamista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 149 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/92) 149 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1109/94), ja

lisätään 149 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa, uusi 7 momentti seuraavasti:

149 a §

Sopeutumisvähennys

Jos maataloutta harjoittavalla luonnollisella henkilöllä, kuolinpesällä tai maataloutta yhdessä harjoittavilla puolisoilla on vuoden 1993 lopussa ollut maatalouteen kohdistuvaa tai maataloutta harjoittavan verotusyhtymän osakkailla yhteensä yhtymän maatalouteen kohdistuvaa 149 §:n 4 momentissa tarkoitettua pitkäaikaista velkaa vähintään 280 000 markkaa, edellä tarkoitetusta maatalouden tulosta tehdään verovelvollisen

vaatimuksesta vuosilta 1995—1999 toimitettavissa verotuksissa ylimääräinen vähennys (*sopeutumisvähennys*).

Oikeus sopeutumisvähennyksen tekemiseen ei lakkaa verovelvollisen kuoleman johdosta, jos hänen jakamaton kuolinpesänsä jatkaa maatalouden harjoittamista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 199__ ja sitä sovelletaan ensi kerran vuodelta 199__ toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 3 päivänä toukokuuta 1995

Olavi Ala-Nissilä
Mauri Salo
Markku Koski
Tero Mölsä

Aapo Saari
Timo Kalli
**Juha Korkea-
oja**
Aulis Ranta-Muotio
Matti Väistö

Kari Myllyniemi
Johannes Leppänen
Markku Vuorensola
Hannes Manninen